

se nadovezao na izlaganje Mirjane Margetić, publika je uživo mogla vidjeti sve eksponate prikupljene tijekom višegodišnjega djelovanja udruge. Ovim dvama projektima od zaborava su se sačuvali važni elementi lovranskoga materijalnog nasljeđa te ujedno pružila mogućnost upoznavanja lovranskih gostiju s njima. Sljedeći skup Katedre Čakavskoga sabora Lovran održat će se 2017., dok će iduće godine izići zbornik s radovima izloženima na ovogodišnjemu skupu.

Filip Oguić

**Međunarodna Ljetna škola mira Savudrija 2014. i Savudrija 2015.,
Borozija, 30. lipnja – 20. srpnja 2014. i 5. – 19. srpnja 2015.**

U kampu Veli Jože u Boroziji, u blizini Savudrije, održana je u tri smjene od po sedam dana od 30. lipnja do 20. srpnja 2014. međunarodna Ljetna škola mira za učenike srednjih škola i studente iz Hrvatske, Italije, Slovenije i Srbije. Organizator je škole bio Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske uz potporu Grada Zagreba i Ministarstva branitelja. Među glavnim je ciljevima škole bilo upoznavanje mladih s poviješću i značajem antifašizma od njegove pojave do danas te međusobno upoznavanje i druženje mladih ljudi. Program škole bio je zaista raznovrstan: predavanja, radionice, projekcije filmova, debate kroz okrugle stolove, posjeti kulturno-povijesnim znamenitostima, obilasci spomenika antifašističke borbe i mjesta kolektivne memorije naroda Bujštine. Sudionici su imali priliku argumentirano raspravljati i promišljati stvarnost koja ih okružuje. Takvim su načinom rada polaznici dobili cjelovit pregled antifašističke prošlosti Istre i povijesti njezina NOB-a, ali i nadopunili svoja znanja općenito o antifašizmu u prošlosti i sadašnjosti. Također su uvidjeli kako prošlost snažno utječe na sadašnjost.

Predavanja su bila vrlo raznovrsna, sadržajna i poticajna. Tomislav Ravnić, potpredsjednik SABA-e RH i predsjednik SABA-e Istarske županije pričao je o povijesti Istre, njezinoj multikulturalnosti i o svojim iskustvima iz Drugoga svjetskog rata, antifašističku prošlost Istre približio je polaznicima Igor Jovanović, a o povijesti, značenju, uzrocima i posljedicama antifašizma govorio je Hrvoje Klasić. Zanimljivo predavanje o totalitarizmu

i Holokaustu održale su Ljiljana Host i Barbara Zanutel. O Domovinskom ratu i sudjelovanju branitelja s područja Bujštine polaznici su više doznali iz dokumentarnoga filma „Bujština u Domovinskom ratu – Il Buiese nella Guerra Patriottica 1991. – 1995.“ Drage Kraljevića. Oleg Mandić je s nazočnima podijelio svoja iskustva iz logora Auschwitz. Prikazao je i dokumentarni film koji je snimljen o njemu, a odnosi se na strahote logora. Vrlo su zapaženo prošla predavanja Nevena Šantića o ekstremima i nacionalizmima u politici nekada i sada. O devalvaciji etike i morala u civilnom društvu govorila je Iva Zenzerović. Darko Fanuko je održao predavanje o današnjem antifašizmu u Hrvatskoj. O suživotu u Istri i o pravima nacionalnih manjina govorili su dogradonačelnica Umaga Floriana Bassanese Radin, predsjednik umaške Zajednice Talijana „Fulvio Tomizza“ Pino Degrassi i dopredsjednik Foruma Antifašističkog saveza zemalja Jadranskog i Jonskog mora Sergio Bernich. Sa sudionicima škole susreli su se i predsjednik UAB-a Bujštine Anton Kosmina, tajnik Zajednice Crnogoraca i prijatelja Crne Gore „Bujština“ iz Umaga Emil Rovčanin te voditeljica kulture i obrazovanja odraslih bujskoga Pučkoga otvorenog učilišta Milanka Marić. U radu škole sudjelovali su još i Nera Malbaša Kovačić, Tatjana Matetić, Josip Naglič i Josip Nežić.

Sav su rad i događanja u Ljetnoj školi mira nadgledale Sanja Bosnić i Dijana Pažin, ravnateljica Osnovne škole „Drago Gervais“ Brešca, kao i koordinator kampa Veli Jože Damir Jašarević.

O važnosti Ljetne škole govore i posjeti ministra branitelja Predraga Matića, župana Istarske županije Valtera Flega, predsjednika SABA-a RH Franje Habulina i gradonačelnikā istarskih gradova.

Od 5. do 20. srpnja 2015. održana je u tri smjene od po sedam dana druga Ljetna škola mira za učenike srednjih škola i studente iz svih hrvatskih županija koji su zainteresirani za tematiku antifašizma. Ciljevi škole, organizirane u kampu Veli Jože u Boroziji kraj Savudrije u organizaciji Saveza antifašističkih boraca i antifašista RH i Ministarstva branitelja, bili su usvajanje novih znanja i vještina, razvijanje kritičkoga mišljenja i formiranje vlastitoga stava, razumijevanje i prihvaćanje različitosti te usmjeravanje polaznika na preuzimanje odgovornosti za normalan i uspješan razvoj društva. Program škole bio je raznovrstan i tematski podijeljen na predavanja, radionice, projekcije filmova, debate kroz okrugle stolove, posjete

kulturno-povijesnim znamenitostima i koncentracijskim logorima te obilazke spomenika antifašističke borbe i mjesta kolektivne memorije naroda Bujštine.

Ponedjeljkom je predavanja držao Igor Jovanović, koji je polaznicima govorio o antifašizmu, povijesti antifašističkoga pokreta te značenju i uzrocima antifašizma u Europi, Hrvatskoj i Istri. Osvrnuo se i na povijest Drugoga svjetskog rata u svijetu i Hrvatskoj. Utorak je bio posvećen etnologiji fašizma i antifašizma, nacionalizmu, religizaciji i etnizaciji politike. O tome je na posebno zanimljiv način govorio Sandi Blagonić, koji je, analizirajući dnevna događanja u hrvatskom društvu, na interaktivan način slušateljima približio ovu temu. U srijedu je na rasporedu bio antifašizam, ekstremizam i neofašizam danas. O simbolima, djelovanju i izazovima ekstremizma u današnjoj perspektivi govorio je Neven Šantić. Bivši veleposlanik Republike Hrvatske u Italiji Drago Kraljević u večernjim je satima kroz multiperspektivan pogled govorio o još uvijek otvorenoj temi ezula i optanata.

Četvrtkom je tema predavanja bio Holokaust, totalitarizam i mjesta kolektivne memorije. Oleg Mandić, posljednji zatvorenik koji je napustio Auschwitz, govorio je o Holokaustu. Prikazan je film njegovih dokumentiranih sjećanja „Povratak posljednjeg“. O totalitarističkim je režimima u Europi govorila i Tatjana Matetić. Popodnevi je dio programa bio predviđen za studijski posjet koncentracijskom logoru San Sabba u Trstu. Od Igora Jovanovića, stručnoga voditelja obilaska, polaznici su škole dobili informacije o organizaciji i djelovanju jedinoga logora koji je bio gotovo u središtu grada. Nakon Trsta uslijedio je razgled Kopra, gdje je Neven Ušumović, ravnatelj Gradske knjižnice Umag, predstavio povijesnu slojevitost grada. Objasnio je podjelu gradske društvene moći kroz vrijeme i ukazao na antifašističko nazivlje trgova i ulica u Kopru, koje se održalo do danas.

Antifašizam danas i uloga građana u demokratskom društvu tema je koja je bila na rasporedu petkom. Aktivno uključujući polaznike, Žarko Berić u centar je svoje radionice stavio ljudsko dostojanstvo i ljudska prava, koristeći se teorijom izbora psihoterapeuta Williama Glassera, osnivača Instituta za realitetnu terapiju i kvalitetnu školu.

Subotom se odvijala zavičajna nastava. Studijskim putovanjem po Bujštini, koje je vodila Sanja Bosnić, upoznavala se kulturno-povijesna baština Bujštine i geografske karakteristike sjeverne Istre. Polaznike je najviše oduševio Grožnjan – grad umjetnika.

Milivoj Dretar, najmlađi član Predsjedništva SABA-e RH, održao je predavanje i odlično pripremio polaznike za plesno-scenski nastup, kojim je škola predstavljena grupama mladih koji borave u kampu. Velike pohvale zaslužila je kreativnom radionicom dizajna koreografkinja Željka Sičanica. Heidi Branković strpljivo je vodila grupe polaznika osmišljavajući vizualni identitet Ljetne škole (logo). Mirela Zemčak uvježbala je pjevački zbor škole „Nove snage“, koji je uvećao program svečanosti. Uz nadgledanje cjelokupnoga rada i događanja za vrijeme trajanja škole, voditeljice Dijana Pažin i Sanja Bosnić izradile su i letak kojim se želi promicati Ljetnu školu mira.

Kao i prethodne godine, Ljetna škola mira 2015. dobila je vrlo visoku ocjenu polaznika svih triju smjena, potaknula ih je na aktivno uključivanje u društvo bez nasilja te im omogućila promišljanje i stvaranje vlastitih stavova o današnjem društvu.

Igor Jovanović

Međužupanijski stručni skup za učitelje pripravnike i učitelje s do pet godina radnoga staža u Gradu Zagrebu, Istarskoj, Primorsko-goranskoj, Ličko-senjskoj, Karlovačkoj, Zagrebačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Međimurskoj, Varaždinskoj, Sisačko-moslavačkoj, Koprivničko-križevačkoj i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Zagreb, 1. srpnja 2014.

Međužupanijski stručni skup za učitelje pripravnike i učitelje s do pet godina radnoga staža održan je 1. srpnja 2014. u Osnovnoj školi Josipa Jurja Strossmayera u Zagrebu. Tema je skupa bila *Temeljna nastavna umijeća i kompetencije učitelja u osnovnim školama kao priprema za stručni ispit*.

Prvo predavanje „Tehnički koncepti i njihova povezanost s pet povijesnih vještina“ održale su Marijana Marinović i Nera Malbaša Kovačić. Marinović je objasnila osnovne pojmove kurikula te novi pristup odgojno-obrazovnim ciljevima i ishodima učenja. Naglasak je dan na analiziranju ciljeva poučavanja i učenja povijesti kroz pet vještina: vještinu kronološkoga mišljenja, vještinu razumijevanja povijesne priče, vještinu analize interpretacije povijesnih događaja i procesa, vještinu povijesnoga istraživanja i vještinu analize vrijednosnih povijesnih tema i zauzimanje stavova. Objasnjene su odgojno-obrazovni ciljevi i ishodi učenja te njihova međusobna povezanost. Ishodi učenja